

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain uudistaminen

Kuntamarkkinat 13.9.2017

Sami Uotinen

Johtava lakimies

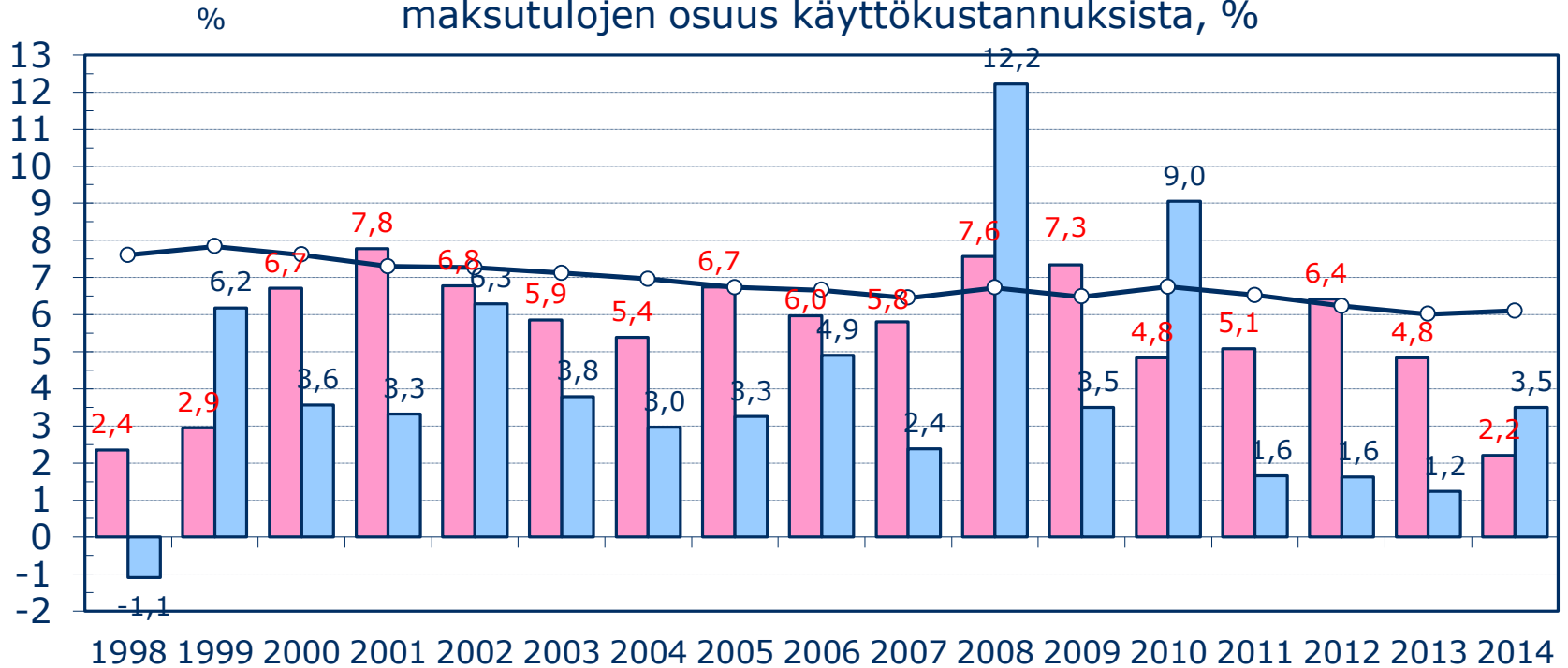
Hallitusohjelma

- Hallitusohjelman mukaan pitkäaikaisesta laitoshoidosta, palveluasumisesta, kotiin annettavista palveluista ja muista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittäviä asiakasmaksuja korotetaan (150 milj. €)
 - » Muutokset ovat tulleet voimaan vuoden 2016 alusta
 - » Tehty samassa yhteydessä indeksitarkistusten kanssa
- Samassa yhteydessä valmistellaan kunnallisen palveluasumisen ja kotona annettavien palvelujen asiakasmaksuja koskevat säädösmuutokset siten, että saadaan aikaan valtakunnallisesti mahdollisimman yhdenmukaiset maksujen määräytymisperusteet.
 - » Asiakasmaksulainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä

Hallituksen linjaus

- Hallitus linjasi huhtikuussa 2016, että hallitus käynnistää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulainsäädännön kokonaistarkastelun kevään 2017 aikana.

Kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveystoimi ¹⁾: Käyttökustannusten ja maksutulojen muutos sekä maksutulojen osuus käyttökustannuksista, %

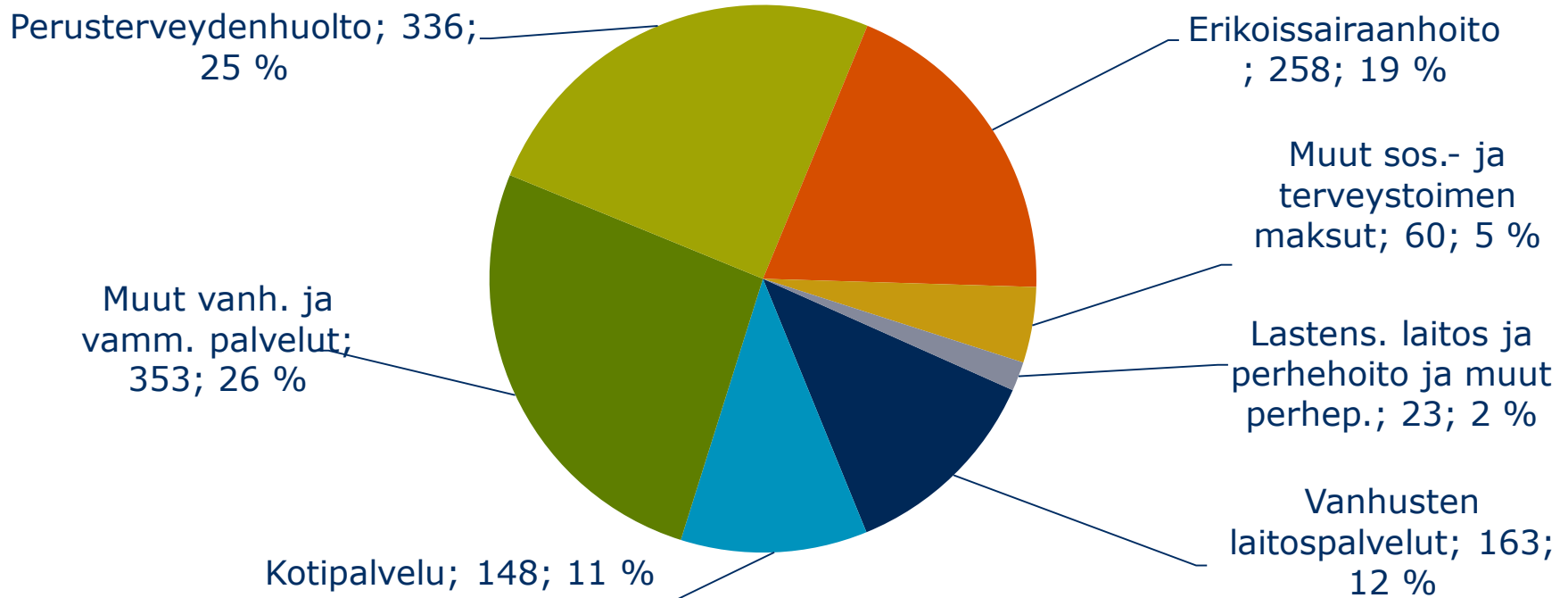
■ Käyttökustannusten vuosimuutos
■ Maksutulojen vuosimuutos

Vuoden 2008 maksutulojen kasvusta lähes puolet leikattiin kunnilta pienentämällä sosiaali- ja terveystoimen valtionosuutta 60 milj. €

1) Lasten päivähoito (pl. Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuki) on siirretty sosiaali- ja terveystoimesta opetus- ja kulttuuritoimeen koko tarkastelujaksolla.

Maksutuotot palveluittain vuonna 2014 (yhteensä 1342 milj. €)

Milj. € / prosenttia

Asiakasmaksulain uudistaminen

- Asiakasmaksulainsäädännön kokonaisuudistusta valmisteleva työryhmä 15.2.2017 – 31.12.2017

Taustaa:

- Asiakasmaksulainsäädäntö on vanhentunutta
- Asetuksessa säännöksiä, jotka tulisi olla lain tasolla
- Laissa ei ole huomioitu uusia palvelumuotoja ja digitaalisia ratkaisuja
- Asumispalvelujen maksuista ei ole nimenomaisia säännöksiä
- Lainsäädäntöä on uudistettava myös sote-ratkaisujen myötä
- Selvitetään lisäksi maksukattoja koskevien säännösten toimivuutta

Asiakasmaksulain uudistaminen

Tavoitteet

- Sote palvelun integraatio ja ennaltaehkäisy
- Tukea asiakkaiden omaa vastuunottoa ja kustannussäästötavoitteiden saavuttamista
- Ei kohtuuttomia korotuksia
- Tasapainoinen suhde saatuun palveluun ja henkilön maksukykyyn
- Kohtuullisuus integroiduissa sote-palveluissa
- Maksut tukevat kustannusvaikuttavaa asiointia eri tavoin palveluita tarvitsevilla käyttäjillä

Asiakasmaksulain uudistaminen

Tehtävä

- Valmistella HE uudeksi asiakasmaksulainsäädännöksi
- Selvittää maksukattoja koskevien säännösten toimivuutta

Esille nousevia kysymyksiä

- Asumispalvelujen maksut
 - vrt. aiempi työryhmätyö
 - yhtenäiset maksuperusteet kotiin annettaviin palveluihin ja asumispalveluihin
 - huomattavat negatiiviset vaikutukset maksukertymään
 - Edetäänpö em. linjalla vai keksitäänpö jotain uutta?
 - Laitoshoito/asumispalvelut/kotihoito

Esille nousevia kysymyksiä

- Suun terveydenhuollon maksut
 - » Säännösten yksinkertaistaminen
- Tasamaksut
- Maksujen alentaminen ja perimättä jättäminen
- Tulokäsitteet
- Terveydenhuollon todistusten maksut
- ...

Esille nousevia kysymyksiä

- Vaikutusarviointi on haasteellista, mutta myös tärkeää
- Perustoimeentulotuen Kela-siirron vaikutukset
 - » Toimeentulotuen ja asiakasmaksujen välinen suhde
- Sote uudistuksen huomioon ottaminen
 - » Valinnanvapauden vaikutus
 - » Aikataulun lykkäytymisen huomioiminen
 - Lisää valmisteluaikaa?

Kiitos!